

مقدمه ای
بر
جهان بینی اسلامی

جلد دوم

جهان بینی توحیدی

مفکر شهید
استاد مرتضی مطهری

انتشارات صدرا

سرشناسه	مقدمه‌ای بر جهان‌بینی اسلامی / مطهری، مرتضی، ۱۳۵۸-۱۳۹۸.
عنوان و نام پدیدآور	جهان‌بینی توحیدی / مرتضی مطهری.
مشخصات نشر	تهران: صدرا، ۱۳۷۵
مشخصات ظاهری	۱۰۴ ص.
شابک	978-964-5600-70-7 (دوره): 978-964-5600-16-5
وضعیت فهرست‌نویسی	فیها
موضوع	ج ۱. انسان و ایمان -- ج ۲. جهان‌بینی توحیدی -- ج ۳. وحی و نبوت -- ج ۴. انسان در قرآن -- ج ۵. جامعه و تاریخ -- ج ۶. زندگی جاوید یا حیات اخروی.
رده‌بندی کنگره	BP ۱۱ / م ۶ م ۷
رده‌بندی دیویی	۲۹۷/۰۱
شماره کتابشناسی ملی	*۲۷۵-۸۳۷۴

انتشارات صدرا

مقدمه‌ای بر جهان‌بینی اسلامی (۲): جهان‌بینی توحیدی

نویسنده: استاد شهید آیت‌الله مرتضی مطهری

نوبت چاپ: پنجاه و چهارم / آذر ۱۴۰۲ مطابق جمادی‌الاول ۱۴۴۵

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۴۵/۰۰۰ تومان

حروفچینی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ فجر (۱۰۰۱۳۹۵).

ناشر: انتشارات صدرا (باکسب اجازه از شورای نظارت بر نشر آثار استاد شهید)

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص ناشر است.

- تهران: شعبه ۱: خیابان ناصرخسرو، مقابل دارالفنون، کوچه دکتر مسعود - تلفن: ۳۳۹۱۵۱۳
  - شعبه ۲: خیابان انقلاب، بین خیابان دانشگاه و ابوریحان، پلاک ۱۱۶۴ - تلفن: ۶۶۴۶۱۰۸۶
  - قم: شعبه ۱: خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۳۱۵۲۲، دورنگار: ۳۷۷۴۷۲۱۴
  - شعبه ۲: مجتمع ناشران، تلفن: ۳۷۸۴۷۵۹۵
- پایگاه اینترنتی و فروشگاه آنلاین: motahari.org

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۶۰۰-۷۰-۷ ISBN: 978-964-5600-70-7
 شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۵۶۰۰-۱۶-۵ ISBN: 978-964-5600-16-5

فهرست مطالب

۵	مقدمه چاپ بیست و دوم.....
۷	جهان بینی.....
۸	جهان احساسی و جهان شناسی.....
۹	انواع جهان بینی.....
۹	جهان بینی علمی.....
۱۲	جهان بینی فلسفی.....
۱۵	جهان بینی مذهبی.....
۱۶	معیار خوبی جهان بینی.....
۱۷	جهان بینی توحیدی.....
۱۸	جهان بینی اسلامی.....
۲۱	جهان بینی واقع گرا.....
۲۲	خدا واقعیّت مطلق و مبدأ هستی.....
۲۳	۱. محدودیت.....
۲۳	۲. تغییر.....
۲۴	۳. وابستگی.....
۲۴	۴. نیازمندی.....
۲۴	۵. نسبیّت.....
۲۷	صفات خدا.....
۲۸	یگانگی خدا.....
۳۰	عبادت و پرستش.....
۳۱	تعریف پرستش.....
۳۲	روح عبادت و پرستش.....

مراتب و درجات توحید ۳۵

۱. توحید ذاتی ۳۵

۲. توحید صفاتی ۳۷

۳. توحید افعالی ۳۹

۴. توحید در عبادت ۴۰

انسان و رسیدن به یگانگی ۴۴

الف. نظریه ماتریالیستی ۴۴

ب. نظریه ایده آلیستی ۴۶

ج. نظریه رئالیستی ۴۹

مراتب و درجات شرک ۵۹

الف. شرک ذاتی ۵۹

ب. شرک در خالقیت ۶۴

ج. شرک صفاتی ۶۴

د. شرک در پرستش ۶۵

مرز توحید و شرک ۶۹

صدق و اخلاص ۷۷

وحدت و یگانگی جهان ۸۰

غیب و شهادت ۸۲

دنیا و آخرت ۸۷

حکمت بالغه و عدل الهی ۸۹

تاریخچه اصل عدل در فرهنگ اسلامی ۹۶

فهرستها ۱۰۱

www.ketab.ir

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مقدمه چاپ بیست و دوم

کتاب مقدمه‌ای بر جهان‌بینی اسلامی که شامل شش مجلد می‌باشد آخرین اثر علمی شهید آیت‌الله مطهری است. این کتاب در واقع یک دوره اصول عقاید اسلامی است و مطالعه آن برای عارف و عامی سودمند و فرح‌زاست. در اصل، این کتاب شامل هفت مجلد بوده که استاد شهید فرصت نگارش جلد ششم آن یعنی امامت و رهبری را پیدا نکردند و به دست منافقان کوردل به شهادت رسیدند و البته مباحث «امامت» آن شهید در انجمن اسلامی پزشکان پس از شهادت آن بزرگمرد علم و ایمان و مجاهدت، با نوشته دیگری از آن شهید در این باب به عنوان پیشگفتار، به صورت مستقل تحت عنوان «امامت و رهبری» توسط «شورای نظارت بر نشر آثار استاد شهید مطهری» منتشر شد.

مجلدات کتاب مقدمه‌ای بر جهان‌بینی اسلامی عبارتند از:
انسان و ایمان، جهان‌بینی توحیدی، وحی و نبوت، انسان در قرآن،
جامعه و تاریخ، زندگی جاوید یا حیات اخروی.
این مجموعه برای همه اقشار به ویژه دانشجویان و طلاب علوم
دینی مفید و حاوی نکات بدیع و جالب توجه است. نشر روان و
شیوای آن نیز به جاذبه این کتاب افزوده است، همچنان که

استحکام و اتقان مطالب کتاب که توسط یک اسلام شناس مسلم به رشته تحریر در آمده است از امتیازات این کتاب است.

استقبال کم نظیر از این مجموعه - که تعداد چاپ آن بهترین گواه بر آن است - حاکی از آن است که امتیازات و ویژگیهای این کتاب برای مردم شریف ایران و سایر بلاد اسلامی حتی غیر اسلامی (از راه ترجمه آن) محسوس و ملموس است. چاپ اول آن به سال ۱۳۵۷ باز می گردد و از آن زمان تا کنون به شکل چند جلدی یا «مجموعه آثار ۲» بارها تجدید چاپ شده است.

مقدمه ای بر جهان بینی اسلامی نظام هماهنگ تفکر اسلامی را به مطالعه کننده ارائه می دهد و قوت فکر اسلامی را در قیاس با مکاتب بشری آشکار می سازد.

جهان بینی توحیدی که جلد دوم این مجموعه است، برای آن که از ظاهری آراسته تر برخوردار باشد، از نظر علامت گذاری و غیره بازبینی و از نو حروفچینی شد و طرح جلد آن نیز تغییر کرد. امید است مورد پسند علاقه مندان آنان باشد. آن متفکر و فیلسوف و فقیه عالی مقام و آن حاصل عمر و پاره تن امام خمینی (ره) قرار گیرد.

خرداد ۱۳۸۵ برابر با جمادی الاولی ۱۴۲۷

موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)